

1922. szeptember

A száz év előtti Kanizsáról – diákszemmel

Az Iskolai Közösségi Szolgálat keretében immár több, mint 10 esztendeje önkénteskednek könyvtárunkban középiskolás fiatalok. Idén egy újabb lehetőséget kínáltunk fel, mellyel a nagykar.hu honlapunkról szabadon elérhető és használható tartalmak (könyvek, folyóiratok, videóanyagok) válnak élő várostörténeté.

Arra kértük, kérjük az erre vállalkozó diákokat, hogy nézzenek, olvassanak át egy-egy témát, időszakot ezekből a digitális tartalmakból, elsősorban valamilyen kerek évfordulás dokumentumot javasoljunk, és onnan keressenek ki számukra érdekes, Nagykanizsára vonatkozó információkat. Próbálják meg áttekinteni az adott dokumentumot, például a Zalai Közlöny egy havi számait, és megfigyelni, hogy a korabeli hirdadásokban hogyan jelenik meg a világ, az országos és a helyi, Nagykanizsára és vidékére vonatkozó hír, mi látszik fontosnak és mi nem. Mindehhez kapcsolják hozzá saját történelmi ismereteiket is. Az a célunk, hogy az eddig közzétett, Kanizsáról is sokat mesélő forrásokat mind többen megismerjék ebben a korosztályban és legyenek képesek, bátrak használni tanulmányaik során, megosztani barátaikkal, családtagjaikkal.

Többen is vállalták a feladatot, első körben egy-egy hónap áttekintését a [Zalai Közlönyből](#). Most példaként Bécsi Kitti gyűjtését mutatjuk be, mely 1922 szeptemberének eseményeit idézi. Két példa abból, amit ő érdekesnek tartott:

A régi kanizsai helyekre utaló nevek megfejtése is érdekes lehet.

A hír:

Meghívó a kávégyári alkalmazottak Jótékony célú mulatságára, mely folyó hó 10-én az Amerika vendéglő kerthelyiségében lesz reggelig. Ha jól akar mulatni, úgy eljőjön. Bővebben a falragaszokon. (Zalai Közlöny, 1922 szeptember 6., [a digitalizált újságoldal elolvasható itt](#))

Kitti megfejti, hogy milyen helyet is jelentett az Amerika vendéglő. Másik internetes szolgáltatásunkat, a holmi.nagykar.hu honlapot használja fel. A Tarnóczy Attila által létrehozott honlapról idéz:

A vendéglőt 1922-től Kumin Ferenc (negyvennyolc évesen, 1928-ban halt meg) működtette „Amerika” néven. („Amerika, ahová vízum nélkül lehet menni.” – írta akkoriban a helyi lap munkatársa.) Az egész ingatlan tulajdonosa is ő volt. Éttermét a sarki házban üzemeltette. (Ennek funkciója érdeemben máig nem változott, de időnként zárva tart, az utóbbi évtizedekben „Vén diófa” elnevezéssel ismert.)

Kitti még saját családjára is rálel egy hír szereplője után kutatva.

Az 1922. szeptember 1-jei városi közgyűlésről ezt olvashatjuk: *Füredi János városi levéltárnok nyugdíjazás iránti kérelmét a közgyűlés szeptember 1-től kezdődő hatállyal teljesítette.* [A híradás itt olvasható.](#)

Kitti az alábbi információt szintén a holmi.nagykar.hu oldalon találta meg a Petőfi utca 1-ről szóló leírásban ([389. leírás](#)):

Füredi János (1873-1933) városi tisztviselőként sokféle hivatali poszton tevékenykedett. Többek között volt bejelentési nyilvántartó és levéltáros is. A 20. század elején városi címtárak sorát állította össze. Munkái nagyon sok érdekességet rejtegetnek a város múltját kutatóknak.

Kitti rátalált egy [szintén a könyvtárunk által digitalizált címtárra](#) is, és a következő felfedezést fogalmazza meg:

A pdf formátumú dokumentumban a [109. oldaltól](#) vannak feltüntetve a háztulajdonosok. A Nagyrác utca 101 szám alatt élek, ahol az 1906-os jegyzék szerint Csanádi József ács élt, aki apukám rokona.

Kitti megörökítette a könyvtárban töltött Iskolai Közösségi Szolgálat élményét is.

Amikor először jelentkeztem közösségi szolgálatra a könyvtárba, nem gondoltam volna, hogy 1922-es cikkeken fogok kutatómunkákat végezni. Az eleje döcögősen indult, de azt hiszem, a végére belerázódtam. Megismertem a holmi.nagykar.hu oldalt, amiről bevallom, ezelőtt nem igazán hallottam. Mivel a cikkek megírásával több időt töltöttem, ezért egy kicsit több fogalmam van arról, hogy mi történt Nagykanizsán és annak környékén. Összességében örülök, hogy a könyvtárba jöttem.